

Dogodne położenie gminy na Pojezierzu Dobrzyńskim sprawia, iż znajdują się tu liczne, malowniczo usytuowane jeziora. Łącznie jest ich 8, z czego niektóre posiadają II klasę czystości wód. Przez środkowo – zachodnią i północną część gminy przebiegają jeziora rynnowe polodowcowe: Konotopie, Sumińske, Kikolskie, Steklińskie i Moszczonne. Oprócz jezior krajobraz gminy urozmaicają cieki wodne Lubianka, Ruziec, Mień.Jezioro Sumińskie (powierzchnia 129,5 ha, objętość 5434,8 tyś. m3, głębokość maksymalna 8,5 m), jezioro Kikolskie (powierzchnia 72, I hat objętość 2604,0 tyś. m3, głębokość maksymalna 6,5 m), obydwa wchodzące w skład dorzecza rzeki Łubianki. Jezioro Sumińskie posiada dwie niewielkie wyspy, których łączna powierzchnia wynosi ok. 0,2 ha. Dno jeziora ma owalny kształt rynny, z przegłębieniem w części północnej. Brzegi są niskie i płaskie, jedynie fragment zachodniego brzegu jest nieco wzniesiony. Zbiornik leży na obszarze bezleśnym. Na jego zachodnim brzegu rozciągają się zabudowania wsi Sumin. Jezioro Kikolskie ma owalny kształt i regularną linię brzegową. Stoki niszy jeziornej opadają łagodnie ku najgłębszej partii zbiornika, którego dno jest płaskie. Brzegi są niskie, częściowo podmokłe. Jezioro otaczają głównie łąki i pastwiska. Pozostałe jeziora leżące w obszarze gminy Kikół to: Konotopskie (powierzchnia 49,5 ha, objętość 2929,9 m3,głębokość maksymalna 16,0 m), Moszczonne o drugiej klasie czystości wód (powierzchnia 55,5 ha, objętość 7408,5 m3, głębokość maksymalna 32,0 m) oraz mniejsze: Lubinek, Skrzynka, Kadźbędź, Jeżewiec i Sobieraj. Jeziora gminy Kikół wyróżniają się bogactwem występujących na nich gatunków ptaków wodnych, a także liczbą bytujących

tu osobników. Średnio na tutejszych jeziorach lęgnie się od 5 do 10 gatunków ptaków wodnych. Występują tu łyska, perkoz dwuczuby, krzyżówka, perkozek, łabędź niemy, czernica, głowienka, rybitwa zwyczajna, czapla siwa, śmieszka, mewa pospolita. Liczne zbiorniki wodne gminy są też ostoją wielu gatunków ryb. Zasiedlają je pospolite krajowe ryby, których liczebność i skład gatunkowy zależą od wielkości oraz typu zbiornika. Większe i głębsze jeziora zamieszkują takie gatunki jak: sielawa, sieja, szczupak, karp, leszcz, płoć, karaś złocisty, węgorz, miętus, sandacz, okoń, a także mniejsze ryby takie jak kiełb, krąp, ukleja i inne. W małych zbiornikach przeważa szczupak, karaś złocisty i srebrzysty, lin oraz piskorz.

Wśród pól i łąk otaczających jeziora bytują zające, bażanty i kuropatwy. W mniejszych ilościach spotkać też można piżmaki, dzikie kaczki, dzikie gęsi, gołębie i grzywacze oraz drapieżniki, takie jak: lis, borsuk, jenot, kuna domowa, kuna leśna, norka amerykańska. Tereny gminy cechuje bogata roślinność, typowa dla obszarów pojeziernych i polodowcowych. Dominującymi drzewostanami są bory sosnowe, występuje tu także brzoza, olsza, dąb, grab, modrzew, świerk oraz inne gatunki drzew i krzewów. W skład runa leśnego wchodzą jałowiec, czeremcha, leszczyna, kruszyna, trzemlina brodawkowata, mchy, paprocie, maliny i borówki oraz rośliny chronione, jak: sasanki, widłaki, konwalie i inne.

Wyjątkowe tereny występują w okolicy wsi Zajeziorze. Są to „Drumliny Zbójeńskie”, czyli formy polodowcowe, które tworzą podłużne wzniesienia podzielone podmokłymi

obniżeniami. Obszar ten jest objęty ochroną prawną i stanowi obszar chronionego krajobrazu.

Gmina nasza cieszy się dużą różnorodnością terenu, posiada liczne stanowiska archeologiczne i ciekawe zabytki architektury, co czyni ją bardzo atrakcyjną dla turystów z Polski i z zagranicy.

Zapraszamy do podróży po Gminie Kikół, do zwiedzania pięknych, polskich terenów i poznania naszych regionalnych tradycji.

(Opracowano na podstawie "Gmina Kikół - Informator turystyczny" wydanego na zlecenie Stowarzyszenia LGD Gmin Dobrzyńskich Region Południe - tekst Anna Kadukowska)